

Олексієнко Сергій Васильович 

старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
та особистої безпеки поліцейського ФПФППД НПУ
Донецький державний університет внутрішніх справ, Україна

Постний Роман Миколайович 

викладач кафедри вогневої підготовки ННІ ПФПКП імені Е.О. Дідоренка
Донецький державний університет внутрішніх справ, Україна

НАПРЯМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ СЛУЖБОВОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Сучасні умови функціонування Національної поліції України характеризуються підвищеною динамічністю, багатовимірністю та непередбачуваністю загроз. Це зумовлено як тривалим правовим режимом воєнного стану, так і трансформацією форм та способів вчинення правопорушень, активним використанням новітніх технологій злочинністю, зростанням кількості викликів, пов'язаних із кризовими, надзвичайними та бойовими ситуаціями. У цих умовах службова підготовка поліцейських набуває статусу ключового механізму забезпечення професійної спроможності правоохоронців, їх психологічної, інтелектуальної та фізичної готовності до виконання завдань у складних, а інколи й екстремальних ситуаціях.

Службова підготовка розглядається нами як багатокомпонентний адміністративно-правовий інститут, що поєднує нормативно визначені вимоги до професійної компетентності поліцейських, механізми відбору та організації навчання, а також систему контролю за результатами. Сучасна службова підготовка вже не може бути зведена до формального опанування базових знань, її зміст має відображати реальні виклики оперативно-службової діяльності: необхідність швидкого реагування, застосування сили чи спеціальних засобів у правових межах, вміння працювати з великими масивами інформації, ефективність у комунікації з населенням, тактичну гнучкість та міжсекторальну взаємодію.

Удосконалення службової підготовки потребує чіткого переосмислення її структури. Встановлено, що традиційні блоки – загальнопрофільна, функціональна, тактична, вогнева та фізична підготовка – не повною мірою відповідають актуальним ризикам. Зокрема, загальнопрофільна підготовка має включати поглиблені модулі з особистої безпеки поліцейського, мінної

безпеки, алгоритмів реагування на дії в умовах застосування засобів радіаційного чи хімічного ураження. Домедична підготовка потребує інтеграції елементів тактичної медицини, оскільки саме вона визначає виживання як поліцейського, так і громадян у ситуаціях обстрілів, ДТП, надзвичайних подій або бойових дій.

Тактична підготовка повинна бути орієнтована на розвиток стресостійкості, тактичного мислення, здатності діяти автономно, а також у складі групи при виконанні спеціальних завдань. Не менш важливою є модернізація вогневої підготовки, яка має включати не лише стрільбу за стандартними вправами, але й сценарне тренування з використанням динамічних цілей, моделюванням просторових обмежень, застосуванням інтерактивних тирів та відеосимуляцій. Саме такі підходи дозволяють наблизити процес навчання до реальних ситуацій, у яких поліцейський повинен приймати правомірні та швидкі рішення, у тому числі пов'язані з ризиком для життя.

Ефективність навчального процесу в межах різновидів службової підготовки залежить від якості методичного та кадрового забезпечення. В цьому контексті цілком підтримуємо позицію О. Головкова, В. Коваленка, І. Бур'яна щодо доцільності запровадження Каталогу тью-торів, у вигляді систематизованого переліку фахових осіб, які можуть і готові залучатися до процесу організації службової підготовки територіальними підрозділами. Існування такої мережі фахівців значно полегшило б їх пошук та залучення до проведення занять [1, с. 62].

Крім того, вважаємо за доцільне впровадження обов'язкових механізмів зворотного зв'язку, зокрема анонімних опитувань поліцейських щодо ефективності організації навчання, що дозволить коригувати програми відповідно до потреб практики.

Серед напрямів модернізації службової підготовки пріоритетними вважаємо такі:

- інтеграція компетентнісного підходу, що передбачатиме перехід від оцінки знань до оцінки реальних навичок та здатності застосовувати їх у кризових ситуаціях;

- застосування мультимедійних та симуляційних технологій, що обумовлює використання VR/AR-технологій та сучасних тренажерів для моделювання складних сценаріїв, наприклад, перемовини із заручниками, масові заворушення, дії на блокпосту тощо;

- посилення міжвідомчої координації шляхом проведення спільних

тренувань та навчань із підрозділами ЗСУ, ТРО, ДСНС та іншими силовими структурами для відпрацювання злагодженості дій в умовах воєнного стану та надзвичайних ситуацій;

- впровадження індивідуальних траєкторій професійного розвитку, що передбачає врахування спеціалізації та функціональних обов'язків поліцейського при плануванні його навчання, що дозволить більш ефективно використовувати ресурси та час;

- формування культури безперервного навчання, що потребує запровадження системи заходів стимулювання поліцейських до самоосвіти та участі у додаткових тренінгах, створення внутрішньої електронної бібліотеки навчальних матеріалів.

Особливу увагу в процесі службової підготовки необхідно приділяти розвитку психологічної готовності поліцейських як передумови їхнього професіоналізму: здатності діяти під тиском, приймати рішення у стані ризику, демонструвати врівноваженість та контроль у конфліктних і стресових ситуаціях.

Отже, службова підготовка розглядається як ключовий механізм забезпечення стійкості та ефективності Національної поліції України. Її модернізація повинна спиратися на принципи науковості, практичної орієнтованості, адаптивності та інноваційності. Запропоновані напрями удосконалення сприятимуть підготовці поліцейських нового формату – професійно компетентних, психологічно стійких, готових до дій у середовищі підвищеної небезпеки та здатних забезпечувати високі стандарти публічної безпеки.

Список використаних джерел:

1. Головков О.М., Коваленко В.Л., Бур'ян І.В. Організація службової підготовки поліцейських. *Центральноукраїнський вісник права та публічного управління*. 2024. № 3. С. 58-66